

Plains Indian Sign Languages

*Indiánské znakové
jazyky*

karel.redlich@gmail.com

r. 1527 – 1535

A'lvár Núñez Cabeza de Vaca

r. 1541 – 1542

Pedro de Castaneda

r. 1801

William Dunbar

r. 1803

William Clark a Meriwelther Lewis

Garrick Mallery

- Gesta jsou podstatou znakového jazyka
- Principy znakového jazyka jsou univerzální
- Vývojová souběžnost mluvení, znakování a obrázkového písma domorodých kultur
- Znakový jazyk a jeho funkce, které nejsou zastupitelné mluveným jazykem
- Existuje 5 dialektů indiánských znakových jazyků.

signifies *ten*, but when they
another, many. Among t
both hands are thus he
the left, it signifies *ten* t

Fig. 126.

ALASKAN NOTICE OF

Word or idea expressed by sign: *To ride.*

DESCRIPTION:

Place the first two fingers of the right hand, thumb extended (N, 1) downward, astraddle the first two joined and straight fingers of the left (T, 1), sidewise, to the right, then make several short arched movements forward with hands so joined.

Conception or origin: The horse mounted and in motion.

N, 1.

T, 1.

Dotted lines indicate movements to place the hand and arm in position to commence the sign, and not forming part of it.

SMITHSONIAN INSTITUTION—BUREAU OF ETHNOLOGY

J. W. POWELL, DIRECTOR

SMITHSONIAN INSTITUTION—BUREAU OF
ETHNOLOGY.

J.W. POWELL, DIRECTOR.

**SIGN LANGUAGE
AMONG
NORTH AMERICAN INDIANS
COMPARED WITH THAT AMONG OTHER PEOPLES
AND DEAF-MUTES.**

BY

GARRICK MALLERY

BUREAU OF ETHNOLOGY

ON

LANGUAGE

INDIANS

BUREAU OF ETHNOLOGY,

1894
LIBRARY.

ECH OF MANKIND

LERY

BY

OFFICE

I-II

The arrangement of the VOCABULARY is more to group the concepts than the English title-words according to the synonyms of that language. A further step in the study will be to prepare a synoptic arrangement of the signs themselves—that is, of motions and positions of the same character apart from their individual significance in any oral speech.

Slovník je řazen podle tematických částí a synonymických řad spíše než podle anglických ekvivalentů (přesto je řazení abecední). **Dalším krokem by mělo být přehledné uspořádání lexika podle znaků samotných, zejména podle shodných pohybů a pozic, tak aby byl potlačen vliv jakéhokoliv mluveného jazyka na takové uspořádání.**

GALLAUDET, PEET, and others may be right in asserting that man could by his arms, hands, and fingers, with facial and bodily accentuation, express any idea that could be conveyed by words. The process regarding abstract ideas is only a variant from that of oral speech,

Gallaudet, Peet a další mohou mít pravdu, když říkají, že člověk je schopný svými rukama, prsty, mimikou a dalšími pohyby těla vyjádřit jakoukoli myšlenku, kterou lze vyjádřit slovy. **Proces, jakým se tyto prostředky vyjadřují, probíhá jen odlišným způsobem než mluvením.**

In the use of signs the countenance and manner as well as the tenor decide whether objects themselves are intended, or the forms, positions, qualities, and motions of other objects which are suggested, and signs for moral and intellectual ideas, founded on analogies, are common all over the world as well as among deaf-mutes. Concepts of the intangible and invisible are only learned through percepts of tangible and visible objects, whether finally expressed to the eye or to the ear, in terms of sight or of sound.

Chápání a používání znaků se děje skrze jejich formu, pozici, pohyb a další kvality, které se nabízejí. Prostřednictvím znaků se je možné analogicky tvořit nové znaky pro morální a intelektuální pojmy, jak je to běžné po celém světě stejně jako lidem neslyšícím. Nehmatatelné a neviditelné koncepty je možné pochopit prostřednictvím vjemů hmotného světa a jeho viditelných objektů a vše poté vyjádřit ať už hlasem, který je určený pro uši, nebo pohybem určeným pro oči.

similar development of sign-language conventional expressions with hands and body could be made more quickly than with the vocal organs, because more organs could be worked at once.

Znakový jazyk díky svému způsobu existence dokáže vyjádřit ve své promluvě více informací najednou než jazyk mluvený. To je způsobeno tím, že ve znakovém jazyce lze v jednu chvíli mluvit více orgány na rozdíl od mluveného jazyka.

Vrai
Wahr

True

Ship. Raise and spread thumb and two first fingers to be masts, others closed; then push the hand forward slowly in a rising and falling line. (Deaf sign for *Sailing Ship*. For Indian sign see *Boat, Big*.)

Fr. le navire; Ger. das Schiff.

Scintiller
Zwinkern

Twinkle

Laid
Hässlich

Ugly

Incertain
Ungewiss

Uncertain

Comprendre
Verstehen

Understand

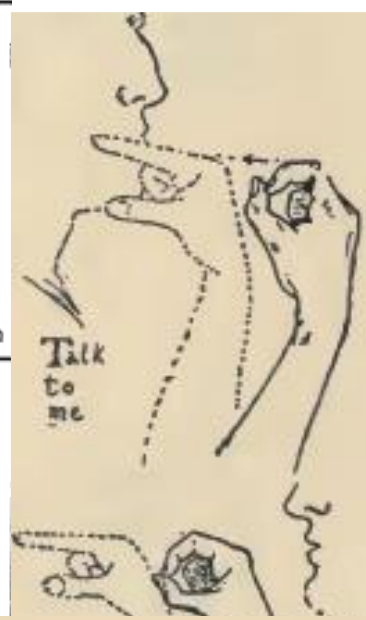
Unir
Vereinigen

Unite

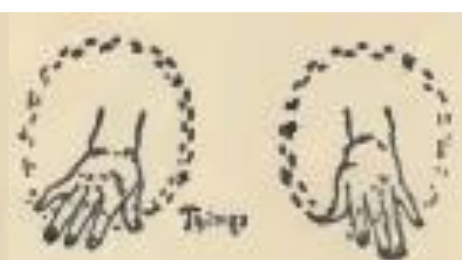

En haut
Auf

Up

Talk
to
me

Time

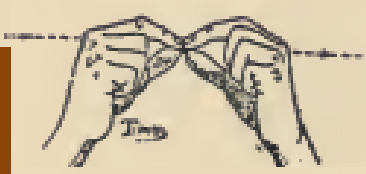
Time

Wagon
Wagen

Wagon

r. 1918
Ernest Thompson Seton
r. 1926
William Tomkins

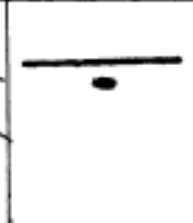
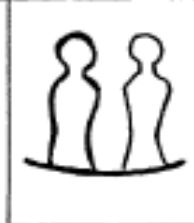
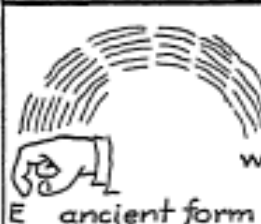
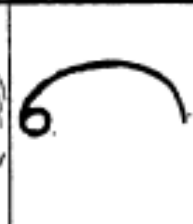
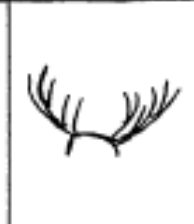
Time

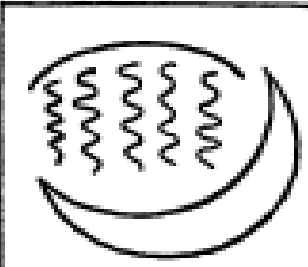
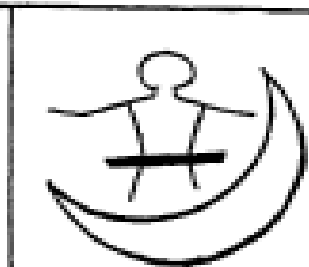
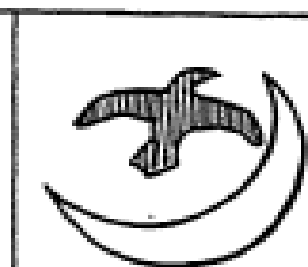
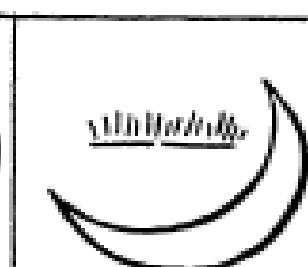
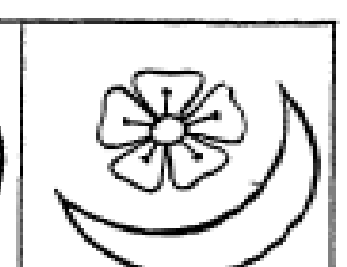
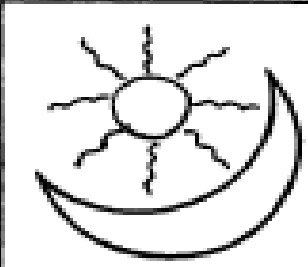
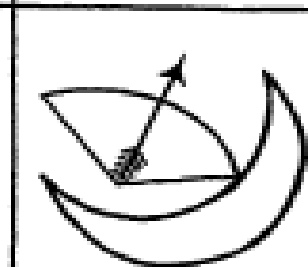
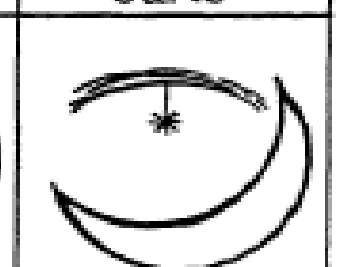
Time afterwards

Time

					
Below		Brothers		Come	
					
Day		Deer		Eat	

					
SNOW MOON January	HUNGER MOON February	CROW MOON March	GRASS MOON April	PLANTING MOON May	ROSE MOON June
					
HEAT MOON July	THUNDER MOON August	HUNTING MOON September	FALLING LEAF MOON October	BEAVER MOON November	LONG NIGHT MOON December

INDIAN THE WESTERNERS HOBBY

WESTERNERS
INTERNATIONAL

Číslo 4

courier 1990 Ročník 1

VDÁVÁ INDIAN CORRAL WESTERNERS INTERNATIONAL

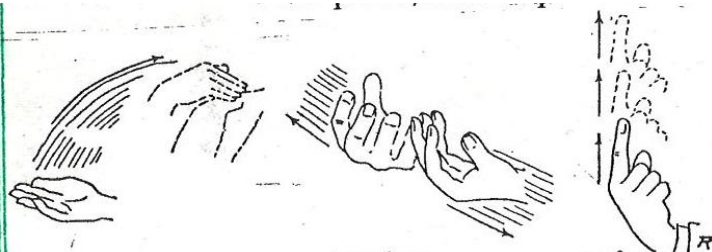
INDIAN CORRAL

Ernest Thompson Seton při rozhovoru posunkovou mluvou s náčelníkem Vran Bílou labutí, veteránem od Little Big Hornu. Tato fotografie otevírá další pohled na posunkovou mluvu tentokrát v podání E.Th.Setona, který napsal jednu

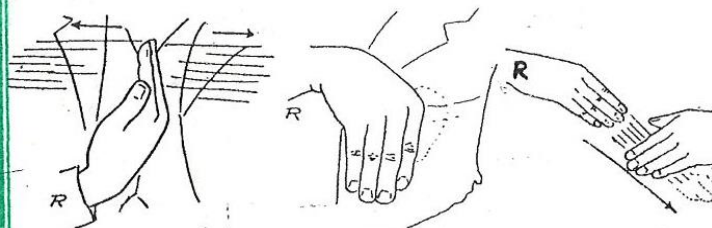
ze základních příruček posunkové mluvy, povětšinou Šajenské a knihu doplnil více než 700 ilustracemi. V leningradském muzeu ji pro nás objevil Biminiji. V současné době na překladu pracuje Hechakapa.

DEJ MI

TRÁVA

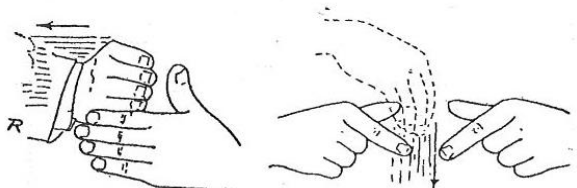
RŮST

MÍŠENEC

SRDCE

SKRÝT

PŮL

DÍRA

Náčelník Flying Hawk (Sioux) knihy William Tomkins.

WIND

WINTER

WITH

WOMAN

WORK

YEAR

HUGH SCOTT'S INTRODUCTION

(1) FRIEND+ ALL-OF-YOU-HERE SEE-ALL GLAD||

(2) FAR = DISTANT BRING-FROM-ALL-OVER SIT {TOGETHER-FROM-DIFFERENT-DIRECTIONS}

"My friends, I am glad to see you all here today. I have brought you from every direction to sit in this council. I have come myself from very far in the east to sit with you."

(3) SIGNS NOT^KNOW YOUNG-PEOPLE COUNCIL GLAD SEE-ALL+|| (film break)

(4) PRO.2^{|Washakie|} TELL-ME||

"Young men are not learning your sign language, and soon it will disappear from this country. It is for us to make a record of it for those who come after us, before it becomes lost forever. Dick Washakie, you talk to me with your hands."

b. ARRIVE-HERE

d. ALL-OF-YOU

DICK WASHAKIE, SHOSHONE

(1) Q-FORM^[DM] FRIENDS IX^{→L1} |Shoshone| BRING-TO^{L1→L2} IX^{→L1} |Shoshone| ARRIVE-HERE||

(2) IX^[LOC] TWO ARRIVE-HERE SUN-DOWN {last-night}||

"I arrived last night from far away over there."

(3) IX^{|Shoshone|} FATHER SHOSHONE CHIEF BIG||

"My father, Washakie, was a great chief of all the Shoshone."

(4) IX^{|Shoshone|} SHOSHONE|| KNOW ALL|| YES SPEAK|| ALL SIT SPEAK (film break)

"I am Shoshone. I am here to tell you all I know. I will tell you nothing that is not true."

e. YES

f. HAPPY

Albert Kroeber

r. 1958

- upozorňoval na ohrožení PISL
- popsal tvary ruky, místa artikulace, pohyby; rovněž podmínky symetrie a dominance znaků; dále složeniny, zájmenné tvary, přivlastňovací formy, časové indikátory, tázací znaky, slovesa, kvalifikátory, morfémy
- podle jeho názoru je míra konvenčnosti tak velká, že ZJ nemůže být univerzální dle slov Tomkinse a Malleryho
- významně podpořil další výzkum indiánských znakových jazyků
- zasadil se o změnu paradigmatu soudobé lingvistiky ve prospěch znakových jazyků

Carl Voegelin

r. 1958

- snažil se popsat PISL prostřednictvím obecných lingvistických technik a následně vytvořit lingvistickou teorii a metodologii pro jazyk obecně

LaMont West

r. 1960

3 500 signes

100 informants – 77 informants older than 60 years - 18 informants Deaf

central SL vs. northern SL (function of SL: hounting, secret, initiation, lingua franca vs. „Story-telling“)

finguistics (conventional signs) vs. mimetics (expressive signs) vs. mimika vs. pantomima vs.
rozlišoval centrální a severnější PISL (

jasně demonstroval, že ZJ má stejně jako mluvený jazyk dvojí členění a produktivnost

W.C.Stokoe

r. 1960

„Struktura znakového jazyka“ (minimální páry, fonologie ASL)

R.M. Battison

r. 1978

podmínky symetrie a dominance znaků v ASL, apod.

Jan Amos Komenský

(1592 – 1670)

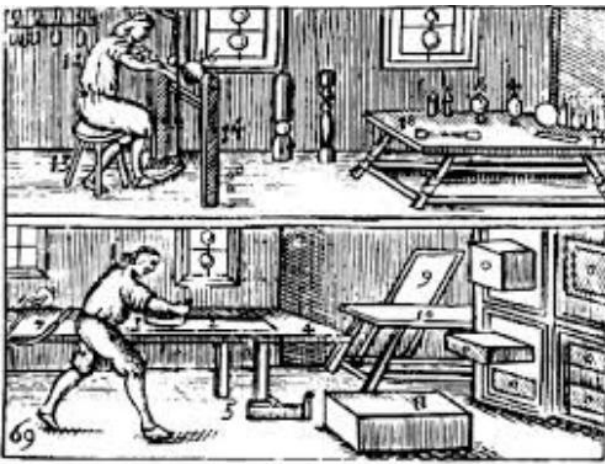
„(...) k vyjadřování věcí duchovních se hodí hmotné věci tím lépe, čím více mají analogie. (...) Slovo má vyjadřovat věc samu co nejpřesněji, aby co nejrychleji a nejpřípadněji vtisklo představu čili obraz téže věci do mysli toho, kdo to slovo slyší, aby tak věc i slovo (označující tu věc) i představa odtud v mysli vznikající byly obrazy paralelní, sobě ve všem podobné čili sebe navzájem představující. K tomu se má propracovat jazyk moudrý.“

**Orbis Sensualium
Pictus**

Pansofie

**Universal
language**

„Tedy jedním z nejvyšších zákonů nového harmonického jazyka budiž neustálá harmonie mezi věcmi a slovy! To znamená, že jednoduché se má vyjadřovat jednoduše, složené složeně, tvrdé tvrdě, měkké měkce, krátké krátce, dlouhé dlouze, podobné podobně, opačné opačně, aby tak zvuk a struktura slov nebyly nikdy v neshodě s věcmi.“

Resume a diskuse

- **Mallery, Seaton, Tomkins, Scot, Sandrville, Kroeber, Vogelin, West, Stokoe, Kendon, Amstrong, Davis, Komenský**
- původ a vývoj indiánských znakových jazyků v Severní Americe + scouting
- principy znakového jazyka (první studie o indiánských znakových jazycích v kontrastu s dnešním výzkumem národních znakových jazyků)
- jazyky domorodé = jazyky alternativní = lingua franca = jazyky primární = jazyky neslyšících?
- Kontinua:

alternativní znakové jazyky ----- primární znakové jazyky

mezinárodní znakový systém ----- národní znakový jazyk

moderní znakové jazyky ----- mluvené jazyky

(kontaktné variety mezi mluveným a znakovým jazykem, metodické znaky ve školách pro neslyšící děti, prstová abeceda, inicializace, využití mimiky, apod.)

- speciální komunikační situace mezi členy kmenu (lov, boj, rituálnost, storytelling).
- Deaf/Sign Gain (filozofie jazyka, kognitivní lingvistika, teorie znaku, vztah jazykového a nejazykového: verbálního a neverbálního, gesta/mimiky a znaků)
- J. A. Komenský – potřebnost univerzálního jazyka